

TVU  
novičke

2/2005

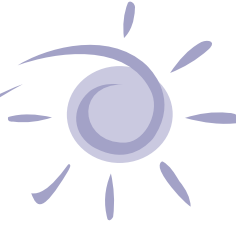
TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

17. - 23. 10. 2005

10 LET



1996 - 2005

**Odgovorni osebi:**

mag. Zvonka Pangerc Pahernik, nacionalna  
koordinatorica TVU, Nevenka Kocijančič, urednica

**Oblikovanje:** David Fartek  
**Prelom in tisk:** Tiskarna Pleško

**Naslov uredništva:**  
Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana

**Telefon:** 01 5842 560

**Telefaks:** 01 5245 881

**Elektronska pošta:**

[zvonka.pangerc@acs.si](mailto:zvonka.pangerc@acs.si)

[nevenka.kocijancic@acs.si](mailto:nevenka.kocijancic@acs.si)

**Spletna stran:**

<http://tvu.acs.si>

Izdajo glasila TVU-Novičke denarno omogoča Ministrstvo za delo,  
družino in socialne zadeve.

**Naklada:** 2.400 izvodov

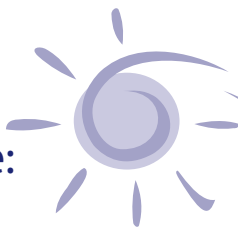
ISSN 1408-6751 TVU-Novičke (slovenska izdaja - tiskane)

ISSN 1583-3746 TVU-Novičke (slovenska izdaja - online)

Junij 2005

TVU-Novičke so skupno glasilo  
izvajalcev izobraževanja in učenja v Sloveniji,  
ki jih združuje zanimanje za projekt Teden vseživljenjskega učenja in dejavno  
sodelovanje v njem. Bilten je namenjen obveščanju o pripravljalnih, temeljnih,  
spremljajočih in sklepnih dejavnostih Tedna, spodbujanju in koordiniranju  
sodelujočih ter izmenjavi njihovih izkušenj.

Tokrat preberite:



<b>Teden vseživljenjskega učenja 2005</b>	<b>2</b>
✦ Priprave na TVU 2005 – srečanje z izvajalci in koordinatorji TVU	2
✦ Jubilejni znak, grafično gradivo in elektronska razglednica	5
✦ Prijava dejavnosti v TVU 2005	7
<b>Prireditve ACS v Tednu vseživljenjskega učenja 2005</b>	<b>8</b>
✦ Znani so dobitniki priznanj ACS za leto 2005	8
✦ Dan odprtih vrat Andragoškega centra Slovenije	9
✦ 9. andragoški kolokvij	10
✦ Novembrska razstava gradiv TVU v NUK	11
<b>Osrednja tema: Moja učna pot</b>	<b>12</b>
✦ Izšla je zbirka življenjskih zgodb učečih se odraslih	12
✦ V osrčju učenja	14
✦ Marino Kačič: Ne iščem poti do drugih, ampak pot z njimi	15
✦ Dušica Kunaver: Na zlomljenem mestu kost postane močnejša	17
✦ Milena Miklavčič: Podoba, ki se je gradila in spreminjala	19
✦ Jože Prah: Podeželje in gozd sta moje življenje	21
✦ Srečko Zakrajšek: Svoboda in pestrost pri delu ne izčrpavata	24
<b>Pomembnejši datumi</b>	<b>27</b>



### ✦ Priprave na TVU 2005 – srečanje z izvajalci in koordinatorji TVU

Pomemben mejnik v pripravljalni fazi projekta TVU je vsakoletni spomladanski sestanek prijateljev TVU. Na njem smo se 20. maja letos člani delovne skupine TVU srečali z dvaintridesetimi udeleženci, od tega jih je štirinajst zastopalo ustanove, ki bodo poleg prirejanja lastnih dogodkov prevzele tudi koordinacijo drugih izvajalcev – bodisi na svojem geografskem območju ali na posameznem tematskem področju. V našem krogu smo pogrešali nekatere dolgoletne prijatelje TVU, ki so projektu vtisnili pomemben pečat, a se zaradi neurejenega financiranja, s katerim se soočamo v zadnjih letih, še odločajo, ali bodo v projektu sploh sodelovali in če, v kakšnem obsegu. Namen srečanja je bil trojen:

- pogled nazaj, na dosežke in spoznanja, ki izhajajo iz izpeljav TVU 1996 – 2004,
- pogled naprej, na pripravo in jubilejno izpeljavo TVU 2005,
- obravnava nekaterih aktualnih tem.

### ✦ Sintezni pogled na TVU 1996 - 2004

V uvodu je *Zvonka Pangerc Pahernik*, nacionalna koordinatorica TVU, poudarila, da je prav, da v jubilejnem letu izpeljave TVU omenimo nekaj dozrajšjih spoznanj, saj bodo krojila priprave letošnjega Tedna. Predstavila je uveljavljeni hierarhično zasnovani pristop k uresničevanju projekta. Ta po eni strani omogoča določeno mero centralizacije, ali bolje rečeno koordinacije na državni ravni (država kot pokroviteljica TVU, Nacionalni odbor kot usmerjevalni organ, Andragoški center kot nacionalni koordinator), in s tem dober pregled nad pripravami, izpeljavo in ovrednotenjem festivala; po drugi strani pa delovanje mreže koordinatorjev TVU omogoča decentralizacijo projekta, kar med drugim pomeni prožnejše prilagajanje lokalnim potrebam, vključevanje širše palete prirediteljev in vsebin ter poraja partnerstva, ki se obdržijo tudi onkraj časovnega in vsebinskega okvira Tedna. Vidiki in posledični pristopi različnih akterjev v piramidi prijateljev TVU so zato nujno različni, kar včasih povzroča medsebojno nerazumevanje in kliče po njihovi osvetlitvi:

- **Upravni organi na državni ravni**, med njimi zlasti Ministrstvo za šolstvo in šport (MŠŠ) ter Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, ki projekt finančno podpirata, vlaganje v projekt TVU pojmujejo kot ukrep za promocijo izobraževanja in vseživljenjskega učenja. Slednja naj bi na daljši rok povzročila povečanje deleža vključenih, v širšem merilu pa izboljšanje družbeno-ekonomskega konteksta, v katerem slovenski sistem izobraževanja in usposabljanja deluje. Vlaganje je potrebno utemeljiti, zato je na tej ravni

- upravičeno izražena potreba po izkazovanju kazalnikov učinkov projekta TVU.
- **Izvajalci** prireditve TVU delujejo v ožjem merilu, **koordinatorji** pa v relativno širšem, saj opravljajo naloge skupnega pomena za več (pod)izvajalcev. Tudi pri njih gre za vlaganje denarja in drugih virov z namenom, da s promocijskimi prijemi povečajo udeležbo v svojih dejavnostih, vendar ta cilj še zdaleč ni edini, največkrat niti ni prednostni. Pri njih je zaslediti prizadevanja, ki se napajajo iz občutka pripadnosti zamisli o vseživljenjskem učenju, iz želje, da se predstavijo in navežejo stike tako s svojimi ciljnim skupinami kot tudi s sorodnimi ustanovami ter da nekaj premaknejo v ožjem in širšem okolju, v katerem živijo in delujejo, skratka, da sodelujejo pri ustvarjanju kakovostnejših življenjskih razmer za vse. Skorajšnjih deset let TVU je zato prineslo spoznanje: odziv je najkakovostnejši na tistih prireditvah TVU, ki rastejo iz konkretnih potreb okolja, kateremu so namenjene.
  - **Andragoški center** se pojavlja kot vmesni člen med upravnimi organi in izvajalci/koordinatorji TVU, zato je njegova vloga večplastna. S konceptualno-razvojnimi delom ACS že vsa leta orje ledino na področju promocije vseživljenjskega učenja, z lastnimi strokovnimi prireditvami izpostavlja aktualna prizadevanja na področju izobraževanja odraslih, obenem pa streže potrebam prej omenjenih dveh ravni in s tem utrjuje pomen in obstoj projekta. Brez nacionalne koordinacije bi se izgubil državni značaj manifestacije, le-ta pa tako prirediteljem kot tudi obiskovalcem – če sodimo po podatkih iz anket – veliko pomeni.

Med koordinativne dejavnosti sodi tudi vsakoletno ovrednotenje TVU, ki po devetih letih kaže optimistično sliko, četudi se so količinski kazalniki (število izvajalcev, prireditve ipd.) po prvih šestih letih skokovitega naraščanja umirili, nekateri celo nekoliko upadli. Po drugi plati pa si upamo trditi, da je narasla kakovost projekta, ki je zgolj s številkami nikakor ni mogoče prikazati (glej poročilo o TVU 2004 v prejšnji izdaji TVU-Novičk). Razvoj TVU je nedvomno dosegel točko, ko je potreben razmislek, morda celo prevrednotenje projekta – tako z vidika tistih, ki projekt moralno in finančno podpirajo in ga tudi usmerjajo, kot tudi vseh, ki ga izpeljujemo. Finančni temelji TVU, ki so bili vzpostavljeni s pomočjo pristojnih ministrstev, so pri tem ključnega pomena, kar je bilo ugotovljeno tudi ob predstavitvi TVU na seji Strokovnega sveta za izobraževanje odraslih, marca 2005<sup>1</sup>. Vendar je na zanesljivost teh virov mogoče vplivati le do neke mere – z utemeljevanjem pomena in razsežnosti projekta ter z apelom za pravočasno in količinsko ustrezno denarno podporo. Slednja je po sprejetju Resolucije o Nacionalnem programu izobraževanja odraslih časovno in vsebinsko sicer zagotovljena, vendar pogojena z vsakoletnim sprejetjem Letnega načrta za izobraževanje odraslih.

<sup>1</sup> Glej: Komac, I.: Dogovori s 34. seje. V: Novičke, april 2005, str. 5-6

Preliminarni načrt TVU 2005 je bil objavljen v prejšnji izdaji TVU-Novičk, zato ga nismo podrobneje predstavljali. Nacionalni odbor za TVU ga še ni obravnaval, njegova prva seja je predvidena v juniju oziroma juliju 2005. Načrt bo nato posredovan Vladi RS v sprejem.

Več pozornosti smo na srečanju namenili nekaterim temam, ki jih podrobneje predstavljamo v kasnejših člankih. Na tem mestu želimo bralce opozoriti, naj informacije o pripravljavnih aktivnostih TVU 2005 **redno** spremljajo na spletni strani TVU, rubrika V žarišču, v mesečnem glasilu Andragoškega centra - Novičke (rubrika Teden vseživljenjskega učenja 2005) in septembrski izdaji TVU-Novičk.

## ✦ Razprava o aktualnih temah projekta TVU

Izvajalci in koordinatorji so v razpravi izpostavili nekatere teme:

- Predstavnica Vitre iz Cerknice, *Tatjane Gostiša*, je dala pobudo, da se oblikuje nova kategorija dobitnikov priznanj ACS, posebej namenjena medijem; zdaj so ti sicer zajeti v tretji kategoriji, vendar je tam močna konkurenca in zato verjetnost, da bodo izbrani, manjša. Sprejet je bil sklep, da ACS pobudo posreduje Komisiji za priznanja. Mediji so zlasti na lokalni ravni izjemno pomembni partnerji, nekakšna podaljšana roka koordinatorjev in izvajalcev, zato bi bilo prav, da se jim za njihovo podporo zahvalimo. Ob tej temi smo se dogovorili, da ACS pripravi koncept zahvale/priznanja, ki bi jo lahko izvajalci/koordinatorji podelili pomembnim prijateljem TVU.
- Predstavnica Glotte Nova, *Jelice Pegan Stemberger*, je opozorila, da pomeni TVU med drugim tudi uresničevanje družbene odgovornosti; treba bi bilo razmisliti, kako kanalizirati inštitut *družbene odgovornosti* tudi na področje izobraževanja in tako v večji meri pridobiti podjetja kot *učee se organizacije* k sodelovanju v TVU in širše. Sprejeli smo sklep, da člani delovne skupine skupaj z gospo Pegan Stemberger zamisel podrobneje opredelijo.
- Predstavnica Zveze društev inženirjev in tehnikov Maribor, *Jelka Geršak*, je apelirala na ACS, da naj bi sofinancirali izdaje publikacij, ki jih pripravijo v okviru TVU. Poudarili smo, da je za prireditve TVU (in tudi za izdajo spremljajočih gradiv) mogoče pridobiti sofinanciranje iz razpisa MŠŠ, predstavnica Občine Postojna, Romana Derenčin, pa je ob tej priložnosti opisala njihovo uspešno usmerjanje izvajalcev k prijavljanju na občinske razpise za različna področja (npr. obnova kulturne dediščine), na projekte razvojnih agencij in na evropske projekte.
- Kar zadeva odnos med koordinatorji in njihovimi (pod)izvajalci, je bilo ugotovljeno, da so bistvenega pomena jasni dogovori o tem, katere skupne

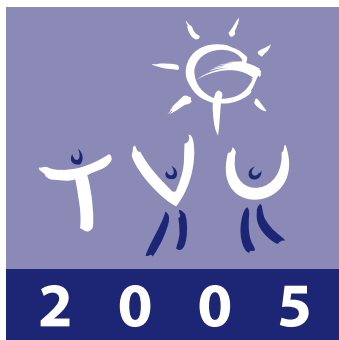
interese lahko koordinator zadovolji in kaj presega njegove možnosti. Mreža koordinatorjev še vedno deluje na prostovoljni osnovi in temelji na skupnem dogovoru vseh udeležениh (dokler ne bo vzpostavljen zanesljiv sistem njenega financiranja, bodo delo koordinatorjev usmerjala Priporočila iz leta 2001), zato nikakor ni izključena možnost neposrednega sodelovanja izvajalcev, ki ne želijo sodelovati preko koordinatorja, delujočega na njihovem območju.

Srečanje prijateljev TVU je bilo odlična priložnost za neposredno izmenjavo mnenj. Želimo si, da bi bilo tega v prihodnje čim več, zato vas vabimo, da poiščete stik z nami vsakič, ko naletite na dilemo ali ko se vam utrne zamisel, ki bi utegnila prispevati k bogastvu našega skupnega praznika.

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik ([zvonka.pangerc@acs.si](mailto:zvonka.pangerc@acs.si)), ACS

### ★ Jubilejni znak, grafično gradivo in elektronska razglednica

V počastitev desete obletnice projekta TVU delovna skupina ponovno z navdušenjem pripravlja nekatere grafične rešitve, ki so objavljene tudi na spletnih straneh. Vabimo vas na posebno stran, ki smo jo poimenovali *TVU skupno promocijsko gradivo* in je dostopna preko menijskih opcij *Predstavitev*, *Gradivo* ali neposredno preko naslova <http://tvu.acs.si/gradivo>.



Skupni imenovalec letošnjega promocijskega gradiva je **jubilejni znak** z letnico 2005 na rdeči podlagi ter napisoma 10 LET in 1996 – 2005. Na voljo imate precej različic znaka. Navodila za uporabo na različnih podlagah in barvnih paletah je pripravil David Fartek, avtor tega trenutku primerno veselega in razposajenega znaka. Shranjen je v več različnih vektorskih in bitnih računalniških grafičnih zapisih, tako da ga lahko na zelo enostaven način vključite v aplikacijo, ki jo uporabljate.

**10 LET**  
1996 - 2005

Do začetka Tedna bomo spletno stran sproti dopolnjevali z nastajajočim **promocijskim gradivom** (plakati, zloženkami ipd.), ki bo pripravljeno tudi v črno-beli različici. Ustregli smo vašim željam po gradivu, ki se lahko tiska in fotokopira z manjšimi stroški.



6 Vse tiste, ki imate svoje spletne strani in ste izvajalci prireditev TVU ali simpatizerji projekta, vabimo, da v času pred in med Tednom uporabite promocijsko gradivo tudi na vaših straneh in naredite povezavo na spletno stran projekta <http://tvu.acs.si>. Tako boste prispevali k promociji projekta, predvsem pa ideje o vseživljenjskosti učenja, ki je vanj vtkana. V ta namen lahko uporabite pasico TVU, ki jo lahko objavite na zelo enostaven način: na strani <http://tvu.acs.si/gradivo/pasica/> si izberete statično ali animirano pasico primerne velikosti in v HTML kodo svoje strani skopirate programsko kodo, ki se nahaja v oknu pod njo. V primeru dodatnih vprašanj ali težav pišite skrbniku spletnih strani, Franciju Lajovcu, na elektronski naslov [franci@acs.si](mailto:franci@acs.si).

Pred dvema letoma smo spletne strani TVU popestrili s privlačnim promocijskim orodjem - **elektronsko razglednico**. Gre za posrečeno kombinacijo uporabe sodobne informacijsko-komunikacijske tehnologije za promocijo projekta in za pošiljanje sporočil; takorekoč gre za povezovanje različnih pristopov in različnih tehnologij. Do sedaj je bilo poslanih več kot 1.000 različnih e-razglednic, kar ni malo. Želimo si, da bi se v prihodnje to število precej povečalo.

### **Kako postaviti in poslati svojo e-razglednico?**

Letošnja e-razglednica je spet zasnovana na novo: grafično je nekoliko spremenjena, predvsem pa je v duhu desete obletnice projekta TVU. Do razglednice lahko pridete prek spletne strani TVU (na desni strani spodaj prek opcije *e-razglednica*) ali neposredno prek naslova <http://tvu.acs.si/razglednica>.

Takoj se vam bo odprlo okno z različnimi elementi, na levi je predel, namenjen sporazumevanju, na desni pa je motiv razglednice, ki ga boste interaktivno oblikovali povsem sami, s pomočjo elementov, ki so razpostavljeni na dnu.

Najprej v okenca napišite vaš in naslovnikov elektronski naslov, v večje okenca pa sporočilo naslovníku. Na desni strani je postavljen motiv razglednice, ki pa je na začetku še prazen, siv. S klikom na opcijo *Samodejno razporedi razglednico* lahko uporabite že pripravljene motive, lahko pa elemente postavljate po svoje. Zavoljo interaktivnega pristopa pri oblikovanju motiva bo vaša razglednica povsem unikatna. Tehnično je to izpeljano s pomočjo funkcije *povleci in spusti* (primer: z miškinim kazalcem se postavite na izbrani element, npr. rožico, kliknete in držite gumb toliko časa, dokler je ne odložite na želeno mesto). S klikom na posamezen obarvani kvadrček pa lahko spreminjate tudi ozadje razglednice.



Preden razglednico pošljete, kliknete na opcijo *Predogled razglednice* in se prepričate, ali ste vpisali prave podatke, predvsem naslovnikov elektronski naslov. Ob morebitnih težavah pri uporabi te zanimive aplikacije vam bom z veseljem priskočil na pomoč.

Franci Lajovic ([franci@acs.si](mailto:franci@acs.si)), zunanji sodelavec ACS

### ✦ **Prijava dejavnosti v Tednu vseživljenjskega učenja 2005**

Vabimo vas, da se nam pridružite v Tednu vseživljenjskega učenja, ki bo letos potekal jubilejno, že desetič.

Podatke o načrtovanih prireditvah v okviru TVU 2005 nam lahko prek **spletne aplikacije** posredujete **od 15. avgusta 2005** dalje. Vnosna aplikacija, ki jo bomo letos prenovili in posodobili, bo objavljena na strani TVU <http://tvu.acs.si>, v meniju izberete opcijo *Prireditve*, podopcijo *Internetni vnos*.

Izvajalci in koordinatorji, ki ste že lani izkoristili možnost prijave prireditev TVU prek spletne aplikacije, boste v začetku avgusta po pošti prejeli uporabniška imena in gesla za vnos prireditev. Drugi izvajalci, ki tudi želite sodelovati s svojimi prireditvami v Tednu vseživljenjskega učenja in še nimate svojega uporabniškega imena in gesla, izpolnite elektronski obrazec za dodelitev gesla, ki je na voljo na strani internetnega vnosa, in v nekaj dneh vam ju bomo poslali po elektronski pošti. **Rok za vnos** prireditev prek elektronskih obrazcev je **25. september 2005**.

Če vam je bolj pri srcu **klasična prijava**, izpolnite prijavnico TVU 2005, ki jo dobite v tajništvu ACS ([info@acs.si](mailto:info@acs.si), 01 5842 560) ali na spletni strani TVU, v opciji *V žarišču*. Izpolnjeno prijavnico vrnite po pošti na naslov **Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana**, s pripisom **Prijava dejavnosti v TVU 2005**. Rok za tovrstno prijavo je prav tako **25. september 2005**.

Podrobnejše informacije in napotke za prijavo dobite pri Maji Delalut ([maja.delalut@acs.si](mailto:maja.delalut@acs.si), 01 5842 557) ali mag. Zvonki Pangerc Pahernik, nacionalni koordinatorici TVU 2005 ([zvonka.pangerc@acs.si](mailto:zvonka.pangerc@acs.si), 01 5842 567).

Maja Delalut ([maja.delalut@acs.si](mailto:maja.delalut@acs.si)), zunanja sodelavka ACS



### ★ Znani so dobitniki priznanj ACS za leto 2005

Letošnji javni razpis, s katerim Andragoški center Slovenije zbira predloge za podelitev priznanj ACS za izjemne dosežke pri učenju odraslih, je za nami. Člani komisije za podelitev priznanj so na seji, 24. maja 2005, preučili 25 pravočasno prispelih in veljavnih predlogov. Sklenili so, da bodo priznanja podelili trinajstim kandidatom, in sicer:

- dve priznanji v I. kategoriji,
- tri priznanja v II. kategoriji,
- osem priznanj v III. kategoriji (4 posamezniki, 2 skupini, 1 društvo in 2 podjetji).

#### **Priznanje posameznikom/posameznicam za izjemne učne uspehe in bogatitev lastnega znanja prejmeta:**

- **Pavla Hudorovac** iz Črnomlja (Predlagatelj: Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj)
- **Primož Bizjan** iz Horjula (Predlagateljica: Petra Buh)

#### **Priznanje skupini za izjemne učne uspehe in bogatitev lastnega znanja prejmejo:**

- **Skupina Vrtačarji** iz Lesc, pod vodstvom Majde Dobrila Žan (Predlagatelj: Ljudska univerza Radovljica)
- **Kulturno društvo Ivan Grbec** iz Trsta, pod vodstvo Luise Primossi Primožič (Predlagatelj: Kulturno društvo *Beseda slovenske Istre*)
- **Študijski krožek Tišina**, pod vodstvom Mihaele Flisar (Predlagatelj: Ljudska univerza Murska Sobota)

#### **Priznanje posamezniku/posameznici, skupini, društvu, ustanovi, podjetju ali lokalni skupnosti za izjemne strokovne ali promocijske dosežke pri bogatitvi znanja drugih prejmejo:**

##### **POSAMEZNIKI**

- **mag. Silvo Šinkovec** iz Ljubljane, specialni pedagog, dipl. teolog, mag. psihologije (Predlagatelj: Društvo katoliških pedagogov Slovenije)
- **Boris Bregant** iz Hrušice, univ. dipl. inženir strojništva (Predlagatelj: Občina Jesenice)
- **mag. Tanja Vilič Klenovšek** iz Ljubljane, mag. pedagogike, smer andragogika (Predlagatelj: Ljudska univerza Koper v imenu Mreže svetovalnih središč za izobraževanje odraslih)
- **Igo Gruđen** iz Ljubljane, dipl. anglist (Predlagatelj: Sekcija za promocijo danskih ljudskih visokih šol)

## SKUPINA

- **Mentorska skupina PUM pri zasebnem zavodu TIN Ljubljana**, pod vodstvom Vere Nuhijev Galičič (Predlagateljica: dr. Sabina Jelenc Krašovec)

## DRUŠTVO

- **Društvo Mladinski ceh za projekt Mladinska akademija** iz Ljubljane, vodja skupine: Andrej Burja (Predlagateljica: Urška Novak)

## PODJETJI

- **Radio 94 in NTR Postojna**, direktor: Sandi Curk (Predlagatelj: Vitra, Center za uravnotežen razvoj Cerknica)
- **Komunalno podjetje Vrhnika**, direktor: Stojan Jakin (Predlagatelj: Skupina občanov Občine Vrhnika - Miša Strban, Simona Jelovšek, Darijan Kocijančič)

Vsem dobitnikom priznanj in njihovim predlagateljem iskreno čestitamo!

Osrednja **slavesnost** ob odprtju Tedna vseživljenjskega učenja 2005, na kateri bomo **podelili priznanja Andragoškega centra Slovenije za leto 2005**, bo v Ljubljani, v kongresnem centru hotela Mons, Pot za Brodom 55, **v petek, 14. oktobra 2005**, ob 11. uri.

Nevenka Kocijančič ([nevenka.kocijancic@acs.si](mailto:nevenka.kocijancic@acs.si)), ACS

### ✦ Dan odprtih vrat Andragoškega centra Slovenije

Slovenski festival učenja letos praznuje svoj deseti rojstni dan. Na Andragoškem centru Slovenije bomo ta pomemben dogodek zaznamovali z različnimi prireditvami. Ena od teh bo **Dan odprtih vrat ACS. 13. oktobra 2005** bomo v prostorih našega Centra na privlačen in zanimiv način predstaviti dejavnost in projekte ACS domačim in tujim obiskovalcem.

Za začetek vam razkrijemo nekaj zanimivosti, ki jih pripravljamo našim obiskovalcem:

- dejavno boste lahko sodelovali v delavnicah iz 'zakladnice' naše izobraževalne dejavnosti;
- pogovarjali se boste z gostjo študijskih krožkov in se seznanili, kako na Norveškem izvajajo to zelo priljubljeno in razširjeno obliko neformalnega učenja;
- ogledali si boste lahko razstavo naših strokovnih in promocijskih gradiv ter video predstavitev programov in dejavnosti Andragoškega centra Slovenije;
- odgovore na vprašanja, povezana z nadaljnjim učenjem in izobraževanjem, zakonodajo, financiranjem ali pripravo izobraževalnih programov, vam bodo posredovale svetovalke na odprtem svetovalnem telefonu;

- 10
- svoja vrata bo na stežaj odprla tudi naša knjižnica, ki se lahko pohvali z obsežno zbirko strokovne literature - o tem se boste prepričali sami;
  - verjamemo, da boste tudi na knjižnem sejmu našli kakšno dobro knjižno darilo zase ali za prijatelje.

Več o programu in dogodkih Dneva odprtih vrat ACS boste lahko prebrali v eni od naslednjih številčk Novičk, informacije pa bodo objavljene tudi na spletni straneh <http://www.acs.si> in <http://tvu.acs.si>.

Neda Đorđević ([neda.dordevic@acs.si](mailto:neda.dordevic@acs.si)), ACS

## ✦ 9. andragoški kolokvij

»Človekove pravice, kultura in demokratična kultura se ne širijo kot gripa! Ni v naši naravi, da imamo človeška bitja za enaka in da menimo, da morajo vsi sodelovati pri uveljavljanju zakonov, da je svoboda najpomembnejša dobrina človeštva in da je odprtost do drugih poseben pogoj za njen obstoj. Vse to je treba poučevati, to pa zahteva predanost državljanov, izobraževalcev in tistih, ki usposablajo«<sup>1</sup>. S to mislijo se začenja sklepni del poročila ene od treh pod-študij obsežnega projekta *Izobraževanje za aktivno državljanstvo*, ki se je ukvarjala z izdelavo pojmovnih okvirov v izobraževanju za demokratično državljanstvo in skušala identificirati osnovne spretnosti, potrebne za demokratično prakso v evropskih družbah.

Kot smo že najavljali, se tudi Andragoški center Slovenije pridružuje naporom, da bi podrobneje osvetlili in spodbudili razširjanje novih teoretičnih in empiričnih spoznanj s tega področja. V okviru Tedna vseživljenjskega učenja organiziramo že deveti andragoški kolokvij, ki bo potekal **14. in 15. oktobra** v prostorih **hotela Mons v Ljubljani**.

Sodelovanje na kolokviu bo posebej obogatilo lepo število vabljenih domačih in tujih strokovnjakov, pripravljamo pa tudi delavnice, ki so namenjene nadaljnji poglobitvi predstavljenih vprašanj, njihovi osvetlitvi z vidika vsakdanje prakse in snovanju zaključkov in predlogov. Naj ponovno spomnimo na tematska področja, ki jih bodo obravnavale posamezne skupine:

- znanje, spretnosti in kompetence, potrebne za udejanjanje aktivnega državljanstva,

---

<sup>1</sup> Augigier, F. (2000): Osnovni pojmi in ključne kompetence izobraževanja za demokratično državljanstvo. Projekt *Izobraževanje za demokratično državljanstvo*, DGIV/EDU/CIT (2000) 23, Slovenian, Strasbourg, 26. junij 2000, str. 30

- izobraževalne in učne strategije za aktivno državljanstvo v konceptu vseživljenjskega učenja ter ukrepi za vključevanje doslej zapostavljenih skupin,
- dejavnosti, ki prispevajo k promociji izobraževanja in učenja za aktivno državljanstvo.

Ponovno vas vabimo, da se letošnjega 9. andragoškega kolokvija udeležite. Prijavite se lahko prek spletnega naslova <http://tvu.acs.si/ak/09/prijava> ali po pošti na naslov: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana, s pripisom *Za 9. andragoški kolokvij*. Udeležba je brezplačna. Delovni jezik kolokvija bo angleščina.

### **Pomembnejši datumi:**

- **30. avgust** prijava na kolokvij (brez prispevka);
- **12. september** za oddajo celotnega prispevka (rok za prijavo s prispevkom je bil **20. junij**);
- **22. september** zadnji rok za potrditev udeležbe.

Podrobnejše informacije lahko dobite pri dr. Angeli Ivančič (e-naslov: [aivancic@acs.si](mailto:aivancic@acs.si)) in Petri Javrh (e-naslov: [petra.javrh@acs.si](mailto:petra.javrh@acs.si)). Obiščite tudi naše spletne strani: <http://tvu.acs.si/ak/>, kjer vas bomo o podrobnostih sproti obveščali.

Petra Javrh ([petra.javrh@acs.si](mailto:petra.javrh@acs.si)), zunanja sodelavka ACS

### ✦ **Novembrska razstava gradiv TVU v NUK**

**Od 5. do 30. novembra** bomo v Plečnikovem hodniku Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani pripravili **razstavo** na temo **10 let TVU – za Slovenijo, učečo se deželo**. Na ogled bomo postavili številna gradiva, ki so v desetih letih prirejanja Tedna vseživljenjskega učenja bogatila našo zbirko. Predstavili bomo tako razvojni vidik projekta, kakor tudi vsebinsko pestrost in širino TVU. Poseben prostor bomo namenili promocijskim materialom izvajalcev in koordinatorjev Tedna po Sloveniji, razstavili pa bomo tudi gradiva mednarodnega festivalskega gibanja.

Ob tej priložnosti posebej vabimo k sodelovanju vse, ki ste v TVU sodelovali. Dobrodošli so vaši plakati, zgibanke, priložnostni promocijski material, foto albumi, priponke, broške in plakete ..., skratka najrazličnejši izdelki, ki kažejo, kako bogat in vsebinsko raznolik je tradicionalni festival učenja pri nas. Gradiva bomo zbirali do konca septembra.

12 Vabimo vas na **odprtje razstave** s kratkim kulturnim programom, ki bo **5. novembra 2005**.

Želimo si, da bi razstava v prihodnjem letu potovala po Sloveniji.

Petra Javrh ([petra.javrh@acs.si](mailto:petra.javrh@acs.si)), zunanja sodelavka ACS



## Osrednja tema: Moja učna pot

### ★ Izšla je zbirka življenjskih zgodb učečih se odraslih

V okviru mednarodne dejavnosti Tedna vseživljenjskega učenja že od leta 2003 sodelujemo v projektu *Grundtvig 4: Mednarodni teden odraslih učencev (International Adult Learners' Week in Europe - IntALWinE)*. O vidikih sodelovanja petnajstih nacionalnih koordinatorjev festivalov učenja v Evropi smo že poročali (nazadnje v Novičkah 12/2004), tokrat pa želimo bralce opozoriti na publikacijo, ki je v angleškem jeziku<sup>1</sup> izšla maja letos. Nosi naslov *I Did it My Way - Journeys of Learning in Europe* in predstavlja zbirko devetindvajsetih življenjskih zgodb učečih se odraslih iz štirinajstih evropskih držav.



Publikacija je rezultat prizadevanj ožje projektne skupine, ki je svoje delovanje osredotočila na širjenje glasu učečih se odraslih. Ti so v mnogih državah eni od najpomembnejših akterjev festivalov učenja, saj s svojimi pričevanji najbolj prepričljivo zagovarjajo pomen in preobrazbeno vlogo izobraževanja v življenju posameznika. S svojimi zgledi navdušujejo druge, saj so njihove življenjske poti vse prej kot premočrtne – mnogi so zašli v osebno stisko, druge so prizadele okoliščine, na katere niso imeli vpliva. In vendar so životarjenje v slepi ulici ali na obrobju družbe presegli prav s pomočjo učenja. Prvi uspehi so jih opogumljali in jim širili obzorja, kmalu pa je neprestano učenje postalo njihova življenjska naravnost. Nič več jih ne bega okolje, ki od njih pričakuje hitro prilagajanje nenehnim spremembam, saj strumno stopajo po poti, ki jo odlikujejo zvedavost, radostno sprejemanje novih izzivov ter odprtost za vseživljenjsko učenje. V publikaciji so predstavljeni tudi ljudje, ki jim je bila taka drža položena že v zibelko. Tudi njihovi primeri so nadvse poučni in navdihujoči!

<sup>1</sup> Publikacija bo v naslednjih mesecih prevedena tudi v nemščino in francoščino.

Odrasli, ki so zavezani stalnemu izobraževanju in učenju, so neprecenljivi ambasadorji kulture vseživljenjskega učenja. Tega se na Andragoškem centru še kako zavedamo, zato smo že leta 1997 v okviru Tedna vseživljenjskega učenja začeli podeljevati priznanja za izjemne dosežke v izobraževanju odraslih. V devetih letih se je nabralo 113 dobitnikov – kar šestinpetdeset posameznikov in skupin, ki so z učenjem bistveno izboljšali lastno znanje in veščine, ter sedeminpetdeset posameznikov, skupin in ustanov, ki so s svojo strokovno dejavnostjo bistveno pripomogli k uspešnemu izobraževanju in učenju drugih. Predstavitve teh primerov so vsako leto najprivlačnejši del slovesnega odprtja TVU, njihove zgodbe pa nagovarjajo slovensko javnost prek številnih objav v časopisih ter prek radijskih in TV oddaj. Na ta način je omogočeno, da ti ljudje stopijo iz brezimnosti in da počastimo njihove dosežke, obenem pa se drugi lahko z njimi poistovetijo, pridobijo pogum in upanje, da bodo tudi sami z učenjem izboljšali kakovost svojega bivanja.

Na povabilo koordinatorja projekta, Unescovega inštituta za izobraževanje (UIE) v Hamburgu, ter urednika publikacije, Nacionalnega inštituta za nadaljnje izobraževanje odraslih (NIACE) iz Velike Britanije, da v publikaciji objavimo primere uspešnih odraslih, smo se odzvali s petimi zgodbami. Napisali so jih dobitniki priznanj ACS: Marino Kačič (2000), Dušica Kunaver (2002), Milena Miklavčič (1999), Jože Prah in Srečko Zakrajšek (oba 2004), na osnovi dodatnih intervjujev pa jih je z občutkom priredila Petra Javrh, zunanja sodelavka ACS. Nazadnje sta bili za objavo izbrani le zgodbi Dušice Kunaver in Marina Kačiča, saj publikacija naj ne bi bila preobsežna, prispevki iz različnih držav pa naj bi bili kar se da uravnoteženi.

Osrednji del publikacije – pestre učne poti posameznikov iz vseh koncev Evrope - uokvirjata uvodni prispevek avtoric iz obeh izdajateljskih ustanov, Bettine Bochynek iz UIE in Jane Thompson iz NIACE, ter zaključni prispevek o projektu IntALWinE in Mednarodnem forumu učečih se odraslih. Tudi zadnjo temo najslikoviteje ilustrirata življenjski zgodbi dveh izkušenih udeležencev foruma učečih se.

Publikacija je v tem trenutku na voljo v knjižnici ACS, v prihodnje pa bomo lahko vsem, ki se zanjo zanimajo, podelili brezplačen izvod.

Verjamemo v motivacijsko moč izpovedi, obenem pa smo nadvse hvaležni avtorjem za pripravljenost, da svoje učne poti razgrnejo pred slovensko javnostjo, zato vsem petim zgodbam namenjamo osrednje mesto v tokratni izdaji TVU-Novičk. Naj vas navdušijo in spodbudijo k iskanju novih znanj in spretnosti!

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik ([zvonka.pangerc@acs.si](mailto:zvonka.pangerc@acs.si)), ACS

Srečati se s človekom, ki ima za seboj tako radikalno življenjsko izkušnjo, kot nam jo v svoji pripovedi razgrinjata Marino Kačič ali Dušica Kunaver, je ne le bogato profesionalno doživetje, ampak tudi močnih vtisov polna osebna izkušnja. Pa ne le ena ali dve, tako je bilo domala vsako srečanje z dobitniki priznanj ACS, s katerimi sem opravila dodatne intervjuje. Moja naloga je bila urediti in oblikovati zgodbe za objavo v mednarodni publikaciji *I Did it my Way - Journeys of Learning in Europe*.

Predstavljene zgodbe so navdušujoči primeri učenja, zgovoren prikaz tega, kar 'vseživljenjskost' v resnici v dejanskih okoliščinah je: včasih brezkompromisni boj za preživetje, drugič sestop iz uhojenih poti in iskanje v neznano, pa spet navdušeno odkrivanje novih in novih izzivov ali vztrajno zasledovanje postavljenega cilja, včasih potrpežljivo usklajevanje interesov ... povsod pa **učenje**.

Prihodnje leto bo ACS že deseto leto zapored podeljeval priznanja za izjemne dosežke v izobraževanju odraslih. Tudi letos so dobitniki priznanj že znani in se bodo pridružili množici dobitnikov iz preteklih let. Prav ta skupina posameznikov, pa tudi organizacij, ki so v svojem življenju ali okolju zaradi učenja okusili opazno spremembo, tvori dragoceno osnovo za nadaljnja prizadevanja ACS, da bi v najširšem smislu kulturi vseživljenjskega učenja dali pravo težo in pomen. Z vsakoletnim zbiranjem primerov dobre prakse se je oblikovala pisana paleta ljudi najrazličnejših poklicev, stanov, položajev ... kar priča o tem, da učenje ni namenjeno le kakšni posebni družbeni skupini, bolj ali manj izobraženim, le določenemu življenjskemu obdobju, ampak je ena od bistvenih potreb slehernega posameznika, človeka v iskanju smisla.

Poglabljanje v zgodbe naših nagrajencev nas prevzame in hkrati pušča vtis, da so prav vsi neustavljivi iskalci, vedno znova pripravljene učiti se od začetka - česarkoli, kadarkoli, kjerkoli. Žene jih bistra radovednost. Morda so mnogokrat neuspešni, toda neuspeh jim ne more uničiti potrebe po iskanju, to pa vodi naprej, k novim uspehom. Prav ugotavljanje skupnih značilnosti, ki uspešno učeče se posameznike loči od drugih, neuspešnih, pa je naslednji veliki izziv, ki čaka na sistematičen pristop. Razmišljanja o tem že tečejo, saj bo prvi forum učečih se, ki naj bi povezal zagovornike učenja v okviru letošnjega TVU, dal priložnost za začetne korake v to smer.

Petra Javrh ([petra.javrh@acs.si](mailto:petra.javrh@acs.si)), zunanja sodelavka ACS



Pri triindvajsetih letih je ob nesreči oslepel. Kasneje je študiral socialno delo, kjer je za diplomsko nalogo prejel najvišje priznanje fakultete. Opravil je sedemletno usposabljanje za poklic psihoterapevta, postal trener joge in zdravilec. Je v vodstveni ekipi v društvu za pomoč otrokom z vedenjskimi in učnimi težavami. Sodeluje in razvija programe za rehabilitacijo kasneje oslepelih. Občasno sodeluje kot zunanji strokovni sodelavec na fakulteti, kjer študentom skuša omogočiti izkušnjo in razumevanje hendikepa. Načrtuje vpis na magistrski študij. Živi samostojno.



Marino Kačič pri urejanju spletnega časopisa za slepe

*»Delček sekunde pred nezgodo, tisti majski dan, sem se zavedel, kaj se bo naslednjih hip zgodilo. Vedel sem, da bo počila ena od min, ki smo jih ravno postavljali, da bi minirali kamnit Kraški teren in naredili izkop za delavnico. Vedel sem, da se bo z mano zgodilo nekaj strašnega. Hip za tem sem slišal oglušujoč pok, istočasno pa me je vrglo daleč nazaj, mi poškodovalo roke, obraz, oči. Medtem ko se je to dogajalo, sem doživljal: spomin na zelenjavno juho, ki sem jo jedel pred nekaj urami; kako me je bilo strah pri turnem smučanju; kako sem kljub bolezni šel na maturo in bil vesel dobrega uspeha; kako sem se mučil v šestem razredu pri pouku angleščine; kako sem bil navdušen nad črno belo karirasto kapo, ki sem jo dobil za tretji rojstni dan. In tako nazaj doživetje za doživetjem, vse do rojstva. Kasneje, ko sem ležal na kliniki, se je v dvanajstdnevni borbi za življenje to ponovilo in se končalo s tistim, čemur pravimo klinična smrt. Življenje je dobessedno odtekalo.*

*Od takrat naprej sta me gnali radovednost in želja po učenju. Na drugi strani pa nuja po preživetju, saj sem bil socialno in delovno nesposoben za življenje. Občutek veselja, ker živim, in občutek trpljenja, ker ne zmorem živeti kot prej. V meni je nekaj šepetal: Samo naprej, naprej, naprej. Takoj, ko mi je bilo v bolnici dovoljeno vstati, sem se z infuzijsko steklenico v roki odtipal do konca svoje postelje in nazaj.*

*Cel podvig. Po uri počitka sem se odpravil na drugo avanturo, tokrat prek prehoda do sosedove postelje. Cel maraton. Po krajšem počitku, ohrabren s prejšnjimi dosežki, sem pot podaljšal do vrat, kasneje do hodnika in še kasneje do stopnišča. Imel sem jasen cilj - javni telefon v pritličju. Dosegel sem ga naslednji dan. Moral sem odkriti samo še, kako se vtakne žeton in kako se odtipka telefonsko številko. Odprla se mi je nova razsežnost, ki me je gnala k novemu učenju. V rokah sem imel dovolj moči, da sem lahko porival voziček, na katerem je sedel 'cimer' z zlomljeno medenico. Posodil mi je oči in me usmerjal, kam moram potiskati invalidski voziček, jaz pa sem prispeval roke in noge. Šla sva v park bolnice in celo do bifeja. Šalila sva se: »Dva kriplja skupaj, ravno za enega normalnega.«*

*Okoliščina popolne nebogljenosti me je silila k učenju vsega na novo: od gibanja, osnovnih spretnosti zaznave in komunikacije, novega poklica, do tega, kako najti svoje mesto med ljudmi, v socialnih okoljih. Če ne uspem, sem slutil, bom obsojen na vegetiranje in marginalizacijo. Za povrh se mi je ob nesreči zrušila dotedanja predstava sveta. V meni je ostalo na desetine neodgovorjenih vprašanj in želja, da bi vedel, kaj se je dogajalo z menoj, kje je meja življenja, kako človek biva, kako je duševnost zložena. Moral sem iskati, iskati, iskati. V knjigah, med zdravilci, jogiji, znanstveniki. Srečal sem se s svojevrstno (sub)kulturo slepih in slabovidnih, kjer sem bil na začetku po svoje moteč s svojimi drugačnimi pogledi, iskanji in idejami. Vpisal sem se na študij socialnega dela, čeprav si nisem predstavljal, da bom lahko kdaj to delo opravljal. Izhajam iz družine, ki je bila po očetovi strani tehnično naravnana. Pri nas smo bili moški mali inovatorji. Po materini strani pa je bila hiša vedno odprta za brezdomce, lačne in razumevanja potrebne.*

*Pred menoj je bilo novo in neznano življenje. Iz dneva v dan sem se moral učiti. Ni preprosto priti do šole, dokler se ne naučiš videti s poslušanjem in tipanjem. Profesor na fakulteti me je kot študenta prostovoljca povabil na poletni tabor za otroke in mladostnike z učnimi, vedenjskimi in drugimi duševnimi težavami. Na prvem taboru sem uspel vzpostaviti dober stik le s tremi ali štirimi. S hudim naporom sem v teku let razvil način za pomnjenje večjega števila ljudi. Postopoma sem postal vodja skupin za otroke, sodelavce, skupine za samopomoč ... Nepredstavljivo se je udeleževalo. Sedaj zaključujem študij za poklic psihoterapevta ECP (European Certificate for Psychotherapy). Zadnja leta kot usposobljeni terapevt delam s posamezniki, družinami, pa tudi s hendikepiranimi. Učenje je postalo gorivo za dušo, kakor je hrana za telo.*

*Narava mi je vrnila življenje. Težko, a postopno se vse bolj uveljavljam v službenih okoljih. Pri tem ni edina ovira vid, enako težka ovira je hendikep. Hendikep je ovira v odnosih, ki nastaja iz dvomov, strahu in predsodkov. Spoznal sem, da je potrpežljivost eden boljših odgovorov za tovrstne ovire. Sebi in ljudem poskušam dati čas, da spoznam njihove oni pa moje zmožnosti ter kvalitete. Čeprav ne*

*vidim, opravljam v glavnem vse, kar je potrebno za običajno življenje. 'Normalen' postaneš, ko videč človek pozabi, da ne vidiš. Včasih mi ljudje rečejo: »Ko je bilo hudo, ko sem imel občutek, da ne bom zmogel, sem se spomnil nate. Dejal sem si: če zmore Marino, se spodobi, da poskusim tudi jaz!««*

### ★ Dušica Kunaver: Na zlomljenem mestu kost postane močnejša

Upokojena profesorica angleščine in ruščine ima čez šestdeset let. Trideset let je poučevala tuj jezik na osnovni šoli. Napisala je dva učbenika za dodatni pouk angleščine, objavila številne članke s področja pedagogike. Resneje je začela pisati po tragični moževi smrti. Njen knjižni opus obsega 60 knjižnih enot. Ustanovila je lastno založbo, kjer izdaja učna gradiva za učenje angleščine, knjige s slovenskim ljudskim izročilom in pedagoško strokovno literaturo. Petnajst let predava v obliki unikatnih animacijskih delavnic najrazličnejšim slušateljem: otrokom v vrtcih, učencem, dijakom, učiteljem, staršem, strokovnjakom, ostarelim, bolnikom, ljudem v zdraviliščih, knjižnicah, domovih za ostarele ... Spi malo. Dokler bo zdrava, nikakor ne misli upočasniti naporenega tempa.



Vnuk Dušice Kunaver v vlogi učitelja računalniških veščin

*»Učenje me spremlja na vsej moji življenjski poti. Včasih mi daje celo pribežališče. Ko se je v helikopterski nesreči pred dvajsetimi leti ubil moj mož, je bilo učenje moja rešitev. Žalosti si nisem smela 'privoščiti'. Treh otrok nisem smela obremeniti še s svojo žalostjo. Poleg redne službe sem si naložila vrsto honorarnih zaposlitev, če pa je še ostala kaka minuta časa, sem jo preživela v Narodni knjižnici med narodopisnimi knjigami. Še mislila nisem na to, da bi kdaj pisala knjige. Nastajati so začeli izpiski in zapiski, v velikih količinah. To je bilo neko logično nadaljevanje življenja, ki sva ga živela z možem. Nenehno sva nekaj tipkala, pisala članke, predvsem v zvezi s himalajskimi odpravami. Vodil je šest slovenskih alpinističnih odprav v najtežje himalajske stene.*

*Učenje je osnovna sestavina mojega življenja, iz katere izhajajo poklic, mesto v življenju, zadovoljstvo, samozavest, samopodoba in še marsikaj. Vodi ga neka primarna radovednost, vendar na tej poti stoji tudi mnogo ovir; staremu hrastu zlepa ne pride kaj do živega, mlado rastlinico pa upogiba in lomi že piš vetra. Meni v mladih letih ni bilo prav lahko. Bili so vojni in povojni časi. Ko sem vpisovala študij, sem si želela študirati narodopisje, a v družini s tremi otroki še misliti ni bilo, da bi nas starši vse tri lahko šolali. Zaposlila sem se v izvoznem podjetju, hkrati pa sem začela študirati ob delu – angleščino, ki sem jo potrebovala pri delu v službi. Toda želela sem postati učiteljica. Pod to zvezdo se preprosto rodiš. Jaz sem srečna za katedrom. Še danes, po skoraj štiridesetih letih dela, silno rada poučujem, čeprav mi ni bilo lahko priti do tega poklica. Študirala sem ves čas ob delu.*

*Vse življenje se je potrebno učiti, ne le učnih snovi, predvsem človeških vezi. Za učitelja je to še toliko pomembneje kot v drugih poklicih. Ko so me učenci tako zelo užalili, da sem odvihrala iz razreda in zaloputnila vrata za seboj, sem na hodniku požirala solze in preživljala enega tistih grenkih trenutkov, ki jim noben učitelj ne uide. »Vrnite se v razred, tovarišica,« zaslišim glas za seboj, »sem jih že pomirill!« Robi je bil šef razrednih šefov. V njegovem glasu je bilo pokroviteljstvo, a tudi neka mehka prijaznost, ki je dotlej pri njem še nisem opazila. Tih sem mu sledila proti razredu. Odprl mi je vrata in mi dal prednost, kot smo se učili pri razredni uri. Ko sem stopila v razred, so vsi učenci stali mirno, brez besed. Ozrla sem se proti tabli. Na njej je z velikimi črkami pisalo: LOVE US. »Saj vas imam rada, učenci!« je butnilo iz mene. Izrekli smo čarobne besede, vsak od nas na svoj način. Med nami ni ne zmagovalcev ne poražencev, a v razredu, v katerem je še pravkar divjala nevihta, spet sije toplo sonce. Koliko se moram še naučiti od otrok! Imela sem najlepši poklic v življenju.*

*Tretje življenjsko obdobje prinaša nove izzive. V ospredje sta prišli dve področji: poleg pedagogike še domoljubje. Kadar imam predavanja po domovih za ostarele, pogosto doživljam takole situacijo: ko pridem, sedijo brezvoljni in naveličani. Začnem navadno s tem, kako je izgledala neka ohcet, na primer gorenjska ohcet. Že vidim, kako se začnejo oči svetiti, kako se dvigujejo glave, in že povedo, kako je bilo v njihovi vasi ... zapojemo ljudsko pesem in kar naenkrat ta doni čez ves prostor in ko meni zmanjka besedila, zna ta deseto kitico, oni enajsto ... in pred nami je nenadoma košček ljudskega zaklada. Vse to bi bilo treba obelodaniti, zapisati, ohraniti ... Le še pet, deset let časa imamo in ta generacija bo pomrla. Od nas bo odšel zadnji rod, ki je živel življenje stare slovenske vasi.*

*Več ko delam, več sem sposobna narediti. Več ko se učim, več sem se sposobna naučiti. Tako sem se tega navadila, da ne morem drugače. V tem trenutku bi bilo najtežje ta motor ustaviti. Dokler bom zdrava, dokler bom zmogla vse obveznosti, ga tudi nočem ustaviti. Delo krepi, ohranja zdravje in odganja slabo počutje. Z upokojitvijo*

še zdaleč ni vsega konec, ampak začetek nečesa novega. To obdobje odpira nova obzorja. Ko se upokojiš, butnejo na dan stvari, ki jih prej zaradi različnih okoliščin nisi mogel udejanjiti. Zdaj vsepovsod predavam, pišem knjige z narodopisno, pedagoško tematiko in jih izdajam v samozaložbi. Do danes se je nabralo več kot šestdeset samostojnih knjižnih enot. Samozaložniška dejavnost je tudi učenje, kako kljub oviram udejanjiti lastne načrte. Od vseh načrtov si najbolj želim, da bi mogla uresničiti film o himalajskih odpravah, ki jih je vodil moj mož Aleš. Gre za pravico, da rasteš. To pa ti mora nekdo omogočiti. Nekateri upokojeenci se počutijo kot izkušeni mojstri, ki želijo mlade poučevati, kako naj delajo to in ono. Drugi pa čutijo, da se morajo umakniti, ker so 'odcveteli' cvetovi. Starejši bi morali imeti pravico svetovanja, kar pomeni, da bi svoje izkušnje lahko odprto posredovali mlajšim. Nenehno se učimo drug od drugega. Tudi mi, starejši, se moramo marsičesa naučiti od mlajših. Posebno danes, v dobi elektronike, so vnučki marsikdaj učitelji svojim dedkom in babicam. Jaz sem brez otrok ali vnučkov ob računalniku včasih čisto izgubljena.«

### ✦ Milena Miklavčič: Podoba, ki se je gradila in spreminjala

V tradicionalnem okolju je 'emancipirana upornica'. Zaradi družine se je odrekla rednemu študiju, redno dela na banki. Nenehno se izobražuje po neformalnih poteh. V desetih letih je za lokalni radio napisala okoli štiristo pravljič, ki jih na radiu tudi sama interpretira. Zamislila si je in tudi realizirala več radijskih oddaj, ob tem pa vzgajala vrsto mladih novinarjev. Dvanajst let že piše podlistek Usode v regionalnem dnevniku, izdala je več knjig, vodi 'talk-šove', zdaj piše roman. V prijetnem klubu želi zbrati pišoče ljudi iz okolice. Vedno je zdrava. V pokoju bo imela svoj zaupni telefon. Pri šestdesetih bi rada skočila s padalom.



Milena Miklavčič - ob snovanju nove pravljiče?

»Vedno sem hotela biti drugačna. Že dolgo ne dvomim več, da je to edina dobra pot v življenju.

20 *Velikokrat me vprašajo, zakaj nisem študirala novinarstva. Povem, da me starši niso pustili zaradi 'ljudskega prepričanja', da so novinarke kurbe, novinarji pa pijanci. Takrat še nisem imela dovolj samozavesti, da bi naredila po svoje.*

*Zelo mlada sem se poročila - v drugem letniku Pedagoške akademije. Rodil se je otrok, mož je bil pri vojakih, bila sem brez štipendije in tako ni kazalo drugega, kot da sem študij pustila in šla v službo. Učila sem na srednji šoli in si takoj s težkim srcem priznala, da ne bom nikoli dobra učiteljica. Denarne težave so me prisilile, da sem naredila odločilni korak – zaposlila sem se na banki. Sama sebi nisem mogla verjeti, da mi je bilo delo z ljudmi tako všeč.*

*Družine nikoli nisem obremenjevala s svojimi 'izrednimi dejavnostmi'. Zgodaj sem vstajala in v miru ustvarjala, pisala, potem sem šla v službo na banko. Po malem sem pisala že celo življenje in večkrat so me za napisane pesmi in zgodbe nagradili s knjigo. Moje junakinje, ki bijim bila v realnem življenju rada podobna, so bile zmeraj uporniške, pokončne in zelo samozavestne. To, kar je meni manjkalo. Še mlada sem bila bolj okrogla, nerodna, hitro sem zardevala in zdelo se mi je, da me nihče ni maral. Z leti so se tovrstni občutki popolnoma izgubili, še danes pa mi otroci rečejo, da sem postala 'emancipirana upornica'. Uživam, če ne delam tistega, kar od mene pričakujejo.*

*Že med študijem sem počela 'taužent' drugih stvari. Družila sem se z mladimi, neznanimi pesniki in pisatelji, se učila esperanto, hodila na novinarske krožke. Najprej zato, da sem imela izhod iz internata, kasneje se je v meni prebudila novinarska žilica. Sledilo je urejanje šolskega časopisa. Pisala sem duhamorne pesmi o smrti, pomanjkanju ljubezni, pozornosti - zrcalna slika mladostniške 'krute' realnosti.*

*Moje sedanje pisanje je tesno povezano z rojstvom mojih štirih otrok. Bili so zahtevni, zato je Rdečih kopic in Snegulčic zelo hitro zmanjkalo. Medtem ko so počivali, sem začela pisati krajše zgodbe - kar na roke. Starejša dva sta šla v šolo in za nekaj časa sem preprosto nehala. Najmlajša hči ni marala brati, pa sem po petih, šestih letih premora spet segla po peresu. 'Vmesni čas' sem zapolnila z drugačnimi raziskovanji: naučila sem se izdelovati makrameje, pritegnile so me tapiserije, šivanje, naredila sem voziški izpit.*

*Razvedelo se je, da pišem pravljice za svoje otroke, in povabili so me k sodelovanju na lokalni radio. Še danes me zaradi najbolj priljubljenih pravljic kličejo 'Čri-čri murenček' ali 'dežela Zoprniija' ali 'Zakajčica'. Samostojna knjiga pravljic Abeceda iz Zakajčkove ulice je zagledala luč sveta po desetih letih pisanja za radio.*

*Imela sem tisoč idej, kaj vse bi na radiu lahko še počeli, in rodil se je moj 'peti otrok', ponedeljkov Brbotavček, samostojna dveurna oddaja za otroke.*

*Nekateri zelo hudi življenjski padci in številni stiki z ljudmi so pripomogli, da sem dobila 'zeleno luč' za avtorsko pogovorno oddajo Zanimivi ljudje živijo med nami. Slišala jo je urednica regionalnega časopisa in me povabila k sodelovanju. Nastal je podlistek z naslovom Usode, ki je med bralci silno priljubljen, saj izhaja že dvanajsto leto. Veliko 'usod' mi je priraslo k srcu, najbolj pa se spominjam nekega starega možaka, ki sem ga spraševala o njegovi mlinarski rodbini. Postrani me je pogledal, oči so se mu zasvetile, ko mi je rekel: »Milena! Ali te lahko za koleno držim?« Seveda, kar dajte, samo, če mi boste vse, čisto vse povedali!« Bilo mi je nerodno, toda koleno gor ali dol ... Ta možak mi je še leta, dokler ni umrl, po nekem šoferju pošiljal suhe krhlje, ker sem mu omenila, da jih imam rada. Še danes ga vidim, kako se je zasmeljal in mu je en sam zob štrlel iz ust, ki jih je raztegnil do ušes.*

*Pomladi je izšla prva samostojna knjiga Usode; zdaj pišem kriminalko - daljši roman, in tudi nova knjiga pravljic je že pripravljena za izdajo. S prijateljem sva zbrala gradivo za Antologijo pesmi in proze žensk iz moje doline. Radio pa še naprej ostaja moja prva ljubezen. Ob ponedeljkih pripravljam sočne komentarje, v torek je na vrsti kulturno paberkovanje, v soboto pravljica. Vmes še malo tega in onega 'v živo'. Pišem za več lokalnih medijev, vodim kulturne večere, vsako soboto popoldan se doma diplomatsko ognem tedenskemu pospravljanju, ker obiskujem ljudi, o katerih pišem v Usodah, še vedno delam na banki ...*

*V kraju, kjer živim, bom za nekatere vselej ostala le vnukinja 'od Luka Pivkova', ki je rad gledal za ženskami in se drzno vozil s kolesom. Prav priznanje ACS me je še dodatno spodbudilo, da sem zlezla iz tega predala sama, z lastnimi močmi. Priznanje me je dvignilo, dalo mi je moč, samozavest, da delam prav, četudi sem drugačna.*

*Ko bom stara 60 let, bi rada skočila s padalom. Po sinovi smrti me je včasih še zmeraj zelo strah. Zato me zanima, kako premagati samega sebe tudi na tak način. Izzivov, ki jih želim uresničiti, je še več. Knjige bi rada začela izdajati v samozaložbi. Mika me, da bi ustanovila zaupni telefon, kjer bi nadaljevala delo, ki sem ga začela s pisanjem Usod. Tiha želja je, da bi okoli sebe v prijetnem klubu zbrala pišočice iz neposredne okolice.«*

### ✦ **Jože Prah: Podeželje in gozd sta moje življenje**

Dvajset let je revirni gozdar. Opravlja tajniško delo pri Komisiji za evropske pešpote, je podpredsednik Komisije za gozdni prostor pri Turistični zvezi Slovenije, predsednik sekcije za ohranjanje naravne in kulturne dediščine Dole pri Litiji, član komisije za javnost pri Zvezi lovskih družin Zasavje, energetski svetovalec za lesno biomaso, član Društva za razvoj slovenskega podeželja ... Sodeloval je pri izdaji številnih zloženok, knjižic. Predsednik planinskega društva

je že dvanajst let; je planinski vodnik in inštruktor za varstvo gorske narave. V svojem revirju je ustanovil prvi študijski krožek. Redno se vključuje v številne projekte tako na občinskih kot regionalnih nivojih. Bil je glavni koordinatorski številnih prireditev: Srečanja slovenskih planincev na Lisci, Tedna slovenskih gozdov, Mednarodnega leta gora ... Rad ima gozd in podeželane, zato je tudi njegov spekter delovanja, razmišljanja in hotenja širok, kot je široko in raznoliko slovensko podeželje. Ljudi zna 'okužiti' s svojim optimizmom.



Jože Prah med svojimi oglarji

*»Iz šablon življenja se da iztrgati z različnimi izobraževanji. Na tak način greš čez vse kalupe, brez negativnih posledic tako za okolje kot za službo, zate ... Potem si močnejši. Na neformalni način se veliko naredi; prav tako visoko prideš kot po formalni poti. Časa ne deliš več na 'službeni' in 'prosti'. Vse postaja prosti čas polnosti.*

*Gozd je moj medij za iskanje izzivov. Nanj ne gledam le kot na drevesa, ampak gre za življenje. To je kompleks, poleg morja edini, ki sam sebe preživlja, reciklira in daje. V srednji šoli sem bil v izrednem razredu gozdarjev ... bili smo neverjeten, močan tim samih fantov, bodočih gozdarjev. Kasneje sem, namesto da bi študiral, počel marsikaj drugega. Prepustil sem se življenju. Univerzo sem zapustil, študija nisem končal ... Zaposlil sem se. Delal sem kot revirni gozdar z gozdom in ljudmi. Po desetih letih dela sem spet začel študirati. Rodil se je prvi otrok. Študij je bil zahteven, predvsem je zmanjkovalo časa. Bilo je veliko stresa, prostega časa ni bilo več ... Pa vendar sem diplomiral, zgradil hišo ... Rodil se je drugi otrok. Zdaj sta oba že v šoli in ob prvem šolskem dnevu sta tako hčerka kot sin zasadila vsak svoje drevo.*

*Vsako okolje je nekaj posebnega in lepega. Predvsem pa lačno novosti. V naših krajih so bili študijski krožki popolna neznanka. Zanje sem prvič slišal na Kmetijsko-gozdarskem sejmu. Navdušilo me je. In začelo se je novo poglavje, ko smo ustanovili krožek za gozdarje, kmetijce. Uresničila se je združitev idej,*



*hobijev, stroke ter dejanskih možnosti mojega delovanja. Dogodil se je premik v razmišljanju. Tisto prej je bilo brez neke filozofije, ni bilo celostnega pogleda, bili so bolj odzivi na trenutne potrebe.*

*Ljudi ni bilo težko dobiti, čeprav je od začetka pri vseh mentorjih vedno bojazen, kje boš dobil ljudi na študijski krožek. Bilo me je strah, normalno, toda bil sem dejaven v kraju, v krajevni skupnosti, na občini. Marsikaj sem počel. Neko nedeljo po maši sem izobesil plakat, povabil. Bilo je presenetljivo: prišli so čisto drugi ljudje, kot sem pričakoval. Ostalo nas je dvanajst in kar hitro smo zastavili delo. V kraju se je začelo dogajati. Izdali smo prospekte, gradiva, prirejali ekskurzije, srečanja. Eden od motov je bila navsezadnje tudi dopolnilna dejavnost. Naredili smo turistično zgodovinsko gozdno učno pot. Izdali smo knjigo. Tudi drugod po Sloveniji smo obiskali kraje in ljudi - primere dobrih praks. V to je bilo že vključeno izobraževanje širšega okolja, pridobivanje ljudi.*

*Razmišljal sem tudi, kako bi se v skladu z novimi spoznanji v okolju, v kraju še dalo povezovati. Organiziral sem planinski pohod na malo poseljeno kmetijsko območje, kjer sem delal kot gozdar. Tu je veliko zapuščenih kmetij, samskih moških, žensk - degradirano okolje. Ljudje tu so bili otopeli. Imeli pa so nekaj, česar nikjer v Sloveniji in Evropi ni več: na območju 2000 hektarov še gori od 20 do 30 kop na leto. Zbral sem vse, ki so v krajevni skupnosti kaj pomenili, in predstavil koncept Oglarske dežele. Potem sem sklical vse oglarje, bil z njimi in odzvali so se, začutili projekt. Oglarji so imeli interes, videli so se v tem, ogromno dela so bili pripravljene vložiti zastonj. To je bil pravi start, ko sem predstavil svoje zamisli zvečer na vaški veselici! Od tu naprej se je dogajalo kar samo. S to oglarsko dejavnostjo smo se do danes predstavljali ne le doma, pač pa po vsej Evropi. Zdaj sem dostikrat vabljen predavat kam drugam, tudi v tujino. Zelo sem ponosen na to, da so ob podpisu deklaracije o kulturni identiteti osmih evropskih držav vnesli tudi gozdarski del. Tudi s pomočjo mojega referata.*

*Iz prvotnega so izšli novi študijski krožki. V osamljeni dolini so se na ta način povezale kmečke žene, vdove, ki se prej med seboj sploh niso družile. Krožek je povezal celoten kraj, mlado in staro. Tu zdaj letno organizirajo štiri prireditve, nastajajo nova društva, kraj živi čisto drugače. Čutiti je zalet. Tu so dejavne sedemdeset let stare ženske, ki se prej nikoli niso upale nastopiti v javnosti, zdaj pa so v maškarah nastopile same, javno kaj povedale, samozavestno ...*

*Lansko leto sem zbral mlade lastnike gozdov. Gre za vprašanje preživetja v EU. Študijski krožek smo imenovali Od vznika do evra. Ti mladi imajo ogromno znanja. To so mladi fantje, ki zadeve hitro razumejo, so pripravljene sodelovati ...*

*Ves čas me spremlja planinstvo. Že od rosnih let sem bil član, kmalu pa sem postal najmlajši predsednik planinskega društva v Sloveniji, danes sem član upravnega odbora Planinske zveze Slovenije, planinski vodnik in inštruktor za gorsko naravo. Načrtov je še toliko!*

*Še so vizije, o katerih sanjam ... Včasih sem pisal pesmi, kot smo jih menda vsi. Gradivo se nabira, nekoč se ga bom lotil. Vidim še veliko dela na področju turizma, dejaven sem tudi kot tajnik evropskih pešpoti, prizadevam si, da bi zbrali vse učne poti, ki v Sloveniji obstajajo. Moj najhujši primanjkljaj je neznanje tujega jezika. To je postala velika cokla, treba se bo lotiti učenja ...*

*Priznanje ACS zame pomeni večjo prepoznavnost. Imel sem možnost spoznati veliko zanimivih ljudi, kar daje večjo duhovno moč, večjo moč idej. Lažje kaj naredim, več imam samozavesti. Veliko mi je pomenilo, pa tudi družini, ženi, ki mi vseskozi daje podporo, ki je moj podporni sistem.«*

#### ✦ **Srečko Zakrajšek: Svoboda in pestrost pri delu ne izčrpavata**

Končal je srednjo kemijsko šolo, Fakulteto za kemijo in kemijsko tehnologijo, opravil magisterij in dosegel doktorat kemijskih znanosti. Pridobil je pedagoško andragoško izobrazbo, ima naziv svetnik v šolskem sistemu, je višji predavatelj na Višji šoli za inženirje multimedijev. Bil je atletski trener I. razreda - trener državne reprezentance Jugoslavije, mednarodni atletski sodnik, bivši podpredsednik evropske zveze navijaških in 'pom-pon' skupin, bivši predsednik in ustanovitelj društva Slovensko-japonskega prijateljstva, soustanovitelj Šolske košarkaške lige - ŠKL. Je urednik treh revij in enega časopisa.



Srečko Zakrajšek dokazuje, da je kemija lahko tudi zanimiva

*»Sodim v generacijo, ki so jo v otroških letih zaznamovale Titove besede: »Učiti se, učiti se.« Ko sem odrasel, se je pojavila še parola: »Življenje ni praznik, je*

*delovni dan«. In tako je meni, kot veliko generacijskim sopotnikom, večji del življenja potekal v učenju in delu. In v tem sem celo užival. Morda tudi zato še danes toliko delam in se učim – ne tratim časa za različne, sicer prijetne stvari, in ne ukvarjam se s problematičnimi ljudmi, kar mi je prihranilo veliko časa in še več živcev.*

*Naša petletna osnovna šola v predmestju Ljubljane je bila 'posebna', neke vrste integrirana, program pa prilagojen tistim, s posebnimi potrebami. Staršem se je status 'poseben' dopadel, nam je bilo všeč. Ko pa nas je nekaj odšlo v šesti razred 'neprilagojene' mestne šole, smo imeli velike težave. Ostalo pa mi je znanje, kako ravnati z malo drugačnimi in visoka stopnja tolerance.*

*Veliko sem se ukvarjal s športom, posebej z nogometom in atletiko, saj je bilo to najcenejše. Izhajal sem iz delavske družine in pol počitnic prebil med zidarji, polovico pa v tovarni kovinske opreme, kjer sem delal v galvani in kasneje v kemijskem laboratoriju. Kupil sem si svoj priročni laboratorij in se - kot veliko mladih - takrat ukvarjal tudi z razstrelivi iz neeksplozivnih granat iz 2. svetovne vojne. Odločil sem se, da bom študiral kemijo. Hotel sem biti svoboden in neodvisen, delati, imeti službo, skrbeti za družino, zato sem pred svojim petindvajsetim letom, ob redni službi, že magistriral. Vsak dan sem treniral skok v višino in med služenjem vojaškega roka postal 'vsearmijski' jugoslovanski prvak.*

*Doktoriral pa sem čez dobro desetletje, saj mi razmere na inštitutu niso ustrezale, pa sem raje odšel za učitelja v srednjo šolo in pripravljaval doktorat v prostem času. Nikoli v življenju namreč nad seboj nisem hotel imeti oblastnih 'šefov', biti odvisen in pod stresom. Raje sem odšel, zamenjal okolje in tudi področje dela. Zato pa sem vedno sočasno delal tri in več stvari, tudi po 15 ur in več na dan. Pri svojem delu sem bil in sem še svoboden, zato me najrazličnejše dejavnosti ne izčrpavajo.*

*Kot srednješolski učitelj sem na šoli ustanovil raziskovalno enoto, se vključil v vrsto projektov, začel izdajati revijo za učitelje kemije in pomagal pri uvajanju mednarodnih programov v slovensko šolstvo. Bil sem mentor več kot 150 mladim raziskovalcem. Treniral sem jugoslovansko atletsko reprezentanco – skok v višino, moj najboljši atlet pa je preskočil 230 cm.*

*V času pred velikimi političnimi spremembami so me izbrali za predstojnika vodilne nacionalne razvojne institucije za področje šolstva. Bili so zlati časi brezvladja, optimizma, odpiranja v svet in uvajanja novosti, ki so jih vsi pričakovali in z navdušenjem sprejemali. Kmalu pa so začeli graditi državo, za vizije in sanje ni bilo več časa. Zato sem odšel v svobodni poklic, kjer sem preživel štiri lepa leta in s sodelavci 'zagnal' nove projekte: ekološko revijo, serijo kongresov in projekt Šolske košarkarske lige - ŠKL. Tudi moja sinova sta igrala šolsko košarko, v*

desetletju je v njej aktivno sodelovalo prek 30.000 mladih. Med njimi tudi nekateri, ki danes uspešno igrajo v NBA. ŠKL je družabno športni dogodek, zato ne sme manjkati navijačic. Ustanovili smo slovensko 'cheerleading' zvezo; dve leti sem bil podpredsednik krovne evropske zveze.

Pri sodelovanju v športu sem ugotovil, da brez medijev ni uspešnega projekta, zato smo razvili svojo TV in radijsko oddajo, časopis, spletno stran ... kasneje pa še Inštitut in akademijo za multimedije - IAM in prvo višjo šolo za multimedijske inženirje v tem delu Evrope, ki bo kmalu prešla v visoko šolo.

Sedaj sem zaposlen na gimnaziji kot učitelj kemije, toda že razmišljam, kdaj bom moral to delo opustiti. Če namreč prestar zahajaš v razred, si kot 'Ero z onega sveta', posebej med to, postinformacijsko mladino.

Razvijam sodoben portal za učenje kemije. Rad bi se nekoč bolj posvetil pisanju in se rešil organizacijskih del, ki so v ospredju zadnja leta. Stvari, ki jih bom delal čez deset let, zdaj verjetno sploh še ni.«

Uredila Petra Javrh ([petra.javrh@acs.si](mailto:petra.javrh@acs.si)), zunanja sodelavka ACS

Razpis za priznanja ACS	od 30. marca do 29. aprila 2005
TVU-Novičke 4/2004-1/2005	april 2005
1. srečanje izvajalcev in koordinatorjev TVU	20. maj 2005, ob 10. uri
TVU-Novičke 2/2005	junij 2005
1. seja Nacionalnega odbora za TVU	julij 2005
Razpis za prijavo dejavnosti v TVU 2005 oz. zbiranje prijav (po pošti, e-pošti ali prek interneta)	od 15. avgusta do 25. septembra 2005
Prvi slovenski forum učečih se	15. september 2005
2. srečanje izvajalcev in koordinatorjev TVU	21. september 2005, ob 10. uri
TVU-Novičke 3/2005	september 2005
LLW-Novičke 1/2005	oktober 2005
Slavnostna seja Nacionalnega odbora za TVU	oktober 2005
Objava prve verzije spletnega koledarja prireditev TVU 2005	7. oktober 2005
Objava zadnje verzije spletnega koledarja prireditev TVU 2005	14. oktober 2005
<b>Dan odprtih vrat ACS</b>	<b>13. oktober 2005</b>
<b>Nacionalna novinarska konferenca ob TVU 2005</b>	<b>14. oktober 2005, ob 9.30 uri</b>
<b>Slovesno odprtje TVU 2005</b>	<b>14. oktober 2005, ob 11. uri</b>
<b>9. andragoški kolokvij</b>	<b>14. in 15. oktober 2005</b>
Pošiljanje anket izvajalcem skupaj z izpisom prireditev	do 30. oktobra 2005
Razstava v NUK <i>10 let TVU – za Slovenijo, učečo se deželo</i>	od 4. novembra do 3. decembra 2005
Zbiranje anket o izpeljavi dejavnosti TVU 2005	do 21. novembra 2005
TVU-Novičke 4/2005-1/2006	marec 2006

**V naslednjih TVU-Novičkah med drugim preberite:**

Življenjske zgodbe dobitnikov priznanj ACS za leto 2005

**Povežite se z nami prek TVU-razpravljalnice:**

**<http://tvu.acs.si/razprava/>**





Andragoški center Republike Slovenije  
Slovenian Institute for Adult Education